

MONITORING
**PROGRAMU
POLITYKI
SENIORALNEJ**

WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO
NA LATA 2022–2026.
RAPORT ZA ROK 2024

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

ul. Grzybowska 80/82

00-844 Warszawa

tel.: 22 376 85 00

e-mail: mcps@mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie maj–czerwiec 2025 r.

Opracowanie: Wydział Polityki Senioralnej

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	5
II. Pomiar wielkości wskaźników i realizacji celów w 2024 roku.....	6
III. Wnioski i rekomendacje.....	24

Wykaz używanych skrótów

CAS	Centralna Aplikacja Statystyczna
CUS	centrum usług społecznych
DOM	dom opieki medycznej
DPS	dom pomocy społecznej
FEM	program Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021–2027
MCPS	Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej
MRPiPS	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
OPS	ośrodek pomocy społecznej
RMR	Region Mazowiecki Regionalny
RWS	Region Warszawski Stołeczny
UMWM	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie
UTW	uniwersytet trzeciego wieku
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
ZOL	zakład opiekuńczo-leczniczy

I. Wstęp

Uchwałą nr 1987/374/22 z dnia 27 grudnia 2022 r. Zarząd Województwa Mazowieckiego przyjął do realizacji Program Polityki Senioralnej Województwa Mazowieckiego na lata 2022–2026 (dalej: „Program”) – dokument programowy opisujący realizację misji i wizji polityki senioralnej na Mazowszu, wyznaczający priorytety i cele szczegółowe oraz przedstawiający działania, które powinny być podejmowane przez podmioty takie jak: Samorząd Województwa Mazowieckiego, samorządy powiatowe i gminne, a także instytucje pozarządowe i sektor prywatny, by poprawić sytuację osób starszych i ich otoczenia.

Integralną częścią procesu wdrażania zapisów Programu jest cykliczne monitorowanie realizacji wyznaczonych celów. Weryfikacja poziomu osiągnięcia rezultatów odbywa się poprzez coroczną analizę wskaźników zawartych w Programie.

Niniejszy raport zawiera podsumowanie analizy wskaźników dotyczących roku 2024 pod kątem ich realizacji wraz z opisem zmiany w stosunku do wartości bazowej za 2021 r. Ponadto na podstawie danych pochodzących z dotychczas przeprowadzonych monitoringów Programu, dokonano oceny tendencji oraz dynamiki wskaźników. Śródkresowa weryfikacja wskaźników pozwoliła ocenić możliwości osiągnięcia ich wartości docelowych (zaplanowanych do 2026 r.).

Dokument został przygotowany przez Wydział Polityki Senioralnej MCPS. Do jego opracowania wykorzystano w głównej mierze dane gromadzone przez Wydział Badań Społecznych.

II. Pomiar wielkości wskaźników i realizacji celów w 2024 roku

Cele priorytetowe (CP) Programu są wdrażane przez realizację 12 celów szczegółowych (CS). Są one kontynuacją celów określonych w poprzednim programie polityki senioralnej. Niektóre z celów zostały rozszerzone po analizie sytuacji społecznej seniorów na Mazowszu oraz w związku z koniecznością uwzględnienia nowych trendów w podejściu do realizacji polityki społecznej w makroregionie.

Zgodnie z założeniami Programu, realizacja zaplanowanych w nim celów jest monitorowana corocznie w oparciu o zestaw wskaźników, odnoszących się do celów szczegółowych. Wskaźniki te zostały określone na podstawie danych uzyskanych głównie z Oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej województwa mazowieckiego za 2024 r. i sprawozdań jednorazowych w systemie CAS MRPiPS. Wielkości wybranych wskaźników ustalono w oparciu o dane własne oraz Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie (dalej: „Departament”). Wskaźniki ujęte są w perspektywie wyjściowej (rok 2021) i docelowej (na rok 2026).

Analiza wskaźników osiągniętych w 2024 r. wraz z rekomendacjami, dotyczącymi aktualizacji w Programie wartości docelowych wybranych wskaźników, przedstawiona została poniżej.

CEL PRIORYTETOWY I: Poprawa jakości życia osób starszych, zarówno aktywnych jak i wymagających wsparcia i opieki, poprzez utrzymanie ich samodzielności

Cel szczegółowy CS1: Zwiększenie działań aktywizujących seniorów społecznie i zawodowo.

Tabela 1. Wskaźnik nr 1 przypisany do Celu szczegółowego CS1.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	1. Liczba klubów i miejsc spotkań seniorów w makroregionie 2. Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 60 roku życia
Źródło	1. Ocena zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej województwa mazowieckiego za 2024 rok

Wyszczególnienie	Opis
	2. Statystyka rynku pracy województwa mazowieckiego, WUP – MRiPS-01 Sprawozdanie o rynku pracy
Wielkość bazowa w 2021 r.	1. 650 2. 48 osób
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	1. 760 2. 25 osób
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	1. 700 2. 60 osób

Wartość wskaźnika dotyczącego liczby klubów i miejsc spotkań seniorów w makroregionie zwiększyła się w 2024 r. w stosunku do wartości bazowej. Odnotowany wzrost liczby miejsc integracji osób starszych na Mazowszu o 110 w odniesieniu do wskaźnika bazowego (za 2021 r.) świadczy o rosnącym zaangażowaniu podmiotów działających na rzecz osób starszych, jak i samych seniorów w rozwój tych form integracji i aktywizacji społecznej. Zwiększają się zatem możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego przez osoby starsze na Mazowszu. Zmienna na poziomie 760 klubów i miejsc spotkań seniorów wskazuje na rosnący trend tego wskaźnika. Zamierzona wartość wskaźnika docelowego, tj. 700 do 2026 r., została osiągnięta. Na podstawie dotychczasowych obserwacji wskaźnika trudno prognozować dalszy trend zmiennej, która do 2023 r. wykazywała tendencję rosnącą (do poziomu 770 klubów i miejsc spotkań), natomiast w 2024 r. odnotowano zmniejszenie liczby klubów i miejsc spotkań seniorów w makroregionie o 10 takich podmiotów. W związku z powyższym proponuje się utrzymanie wartości docelowej wskaźnika na poziomie 700 klubów i miejsc spotkań seniorów.

W przypadku wskaźnika monitorującego realizację CS1 w zakresie aktywizacji zawodowej osób starszych – dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 60 roku życia¹ – trend tej zmiennej jest trudny do prognozowania. Osiągnięta w 2024 r. wartość wskaźnika – 25 osób – została ustalona na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie zgromadzonych w ramach publicznej statystyki rynku pracy województwa mazowieckiego. Wielkość omawianego wskaźnika zmniejszyła się w porównaniu do wartości bazowej (48 osób). Odnotowane w latach 2022–2024 wartości zmiennej, oscylujące w przedziale 22–25 osób, wskazywać mogą na istnienie ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika do 2026 r. Jednak nowe rozwiązania w zakresie m.in. dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie osoby starszej,

¹ W 2024 r. instrument realizowany był przez powiatowe urzędy pracy na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ustawa ta została uchylona z dniem 1 czerwca 2025 r., w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

wprowadzone ustawą z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, mogą mieć w kolejnych latach pozytywny wpływ na zwiększenie poziomu aktywizacji zawodowej osób starszych, co znajdzie odzwierciedlenie w wyższych wartościach wskaźnika „Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 60 roku życia”. Proponuje się zatem utrzymanie wartości wskaźnika docelowego na dotychczas ustalonym poziomie 60 osób.

Cel szczegółowy CS2: Propagowanie zdrowego stylu życia osób starszych.

Tabela 2. Wskaźnik nr 2 przypisany do Celu szczegółowego CS2.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	Liczba programów polityki zdrowotnej oraz działań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do seniorów w województwie mazowieckim
Źródło	Dane własne Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM
Wielkość bazowa w 2021 r.	6 programów
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	12 programów oraz działań
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	Nie mniej niż 5 programów polityki zdrowotnej oraz działań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do seniorów rocznie

Wielkość wskaźnika została ustalona na podstawie danych własnych Departamentu. Wartość wskaźnika osiągnięta w 2024 r. na poziomie 12 programów polityki zdrowotnej oraz działań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do seniorów w województwie mazowieckim jest wyższa od wartości bazowej i docelowej.

W 2024 r. seniorzy mogli skorzystać z dwunastu niżej wymienionych programów polityki zdrowotnej oraz działań z zakresu zdrowia publicznego realizowanych przez Departament:

- Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców województwa mazowieckiego na lata 2024–2026;
- Program polityki zdrowotnej w zakresie poprawy sprawności fizycznej osób po 60 roku życia na lata 2024–2026;
- Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zaburzeń depresyjnych dla osób po 60 roku życia z województwa mazowieckiego;
- Program polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców województwa mazowieckiego na lata 2023–2025;
- Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki czerniaka i innych nowotworów skóry dla mieszkańców województwa mazowieckiego na lata 2023–2025 (program skierowany jest do wszystkich dorosłych mieszkańców Mazowsza);

- Program polityki zdrowotnej badań przesiewowych w kierunku wykrycia zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu C na lata 2023–2025 (program skierowany jest do wszystkich dorosłych mieszkańców Mazowsza);
- Akademia Aktywności Aqua Fitness 55+;
- Edukacja zdrowotna dotycząca profilaktyki chorób układu krążenia;
- Edukacja zdrowotna w zakresie profilaktyki niedoboru witaminy D;
- Edukacja zdrowotna dostosowana do potrzeb różnych grup społeczeństwa dotycząca promocji idei dawstwa i transplantacji;
- Szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej;
- Edukacja zdrowotna dostosowana do potrzeb różnych grup społeczeństwa w zakresie profilaktyki nowotworowej.

Wartość wskaźnika „Liczba programów polityki zdrowotnej oraz działań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do seniorów w województwie mazowieckim”, zaplanowana do osiągnięcia do 2026 r., została przekroczona. Proponuje się zatem dokonanie w Programie aktualizacji wartości docelowej ww. wskaźnika do poziomu nie mniejszego niż 12 programów polityki zdrowotnej oraz działań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do seniorów rocznie.

Potrzeby osób starszych są na bieżąco monitorowane przez Departament za pomocą dostępnych narzędzi (m.in. analiza Map Potrzeb Zdrowotnych) i do nich dostosowywane są działania z zakresu zdrowia publicznego.

Zwiększająca się liczba programów polityki zdrowotnej oraz działań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do seniorów sprzyja pomyślnej realizacji celu szczegółowego Programu, jakim jest propagowanie zdrowego stylu życia osób starszych.

Cel szczegółowy CS3: Rozwijanie różnego rodzaju form edukacji seniorów.

Tabela 3. Wskaźnik nr 3 przypisany do Celu szczegółowego CS3.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	Liczba uniwersytetów trzeciego wieku w makroregionie
Źródło	Dane ze sprawozdania jednorazowego w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS uzupełnione o dane własne MCPS
Wielkość bazowa w 2021 r.	87
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	124
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	90

Wielkość wskaźnika została ustalona na podstawie danych ze sprawozdania jednorazowego w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS, uzupełnionych o dane własne MCPS.

W latach ubiegłych wartość wskaźnika ustalana była w oparciu o dane Ogólnopolskiej Federacji Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku, jednak z informacji uzyskanych od przedstawiciela Federacji wynika, że Federacja nie dysponuje aktualną bazą funkcjonujących UTW. W związku z potrzebą uaktualnienia informacji dotyczących działalności UTW na Mazowszu – dane niezbędne do ustalenia wartości wskaźnika za 2024 r. pozyskano poprzez ww. sprawozdanie jednorazowe. Sprawozdanie skierowane zostało do ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie w celu zidentyfikowania UTW funkcjonujących na terenie poszczególnych gmin, jak i tych o zasięgu powiatowym. Uwzględniając powyższe, proponuje się dokonanie w Programie zmiany źródła danych w związku ze zmianą metodologii pozyskiwania informacji dotyczących liczby UTW funkcjonujących na Mazowszu (zmiana z: Dane na podstawie informacji z Ogólnopolskiej Federacji Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku, na: Dane ze sprawozdania jednorazowego w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS, uzupełnione o dane własne MCPS).

Wartość analizowanej zmiennej – zarówno w 2024 r. jak i w latach ubiegłych (2022 i 2023) – przekroczyła wartość bazową i docelową. Wzrost liczby UTW w makroregionie potwierdza zainteresowanie seniorów tą formą aktywności, umożliwiającej im zdobywanie różnorodnej wiedzy, nowych umiejętności oraz nawiązywanie kontaktów międzyludzkich.

Cel szczegółowy CS4: Kształtowanie przestrzeni publicznej przyjaznej seniorom.

Tabela 4. Wskaźnik nr 4 przypisany do Celu szczegółowego CS4.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	Liczba zadań publicznych z zakresu polityki senioralnej powierzonych w otwartych konkursach ofert podmiotom zewnętrznym
Źródło	Sprawozdanie z realizacji rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi
Wielkość bazowa w 2021 r.	2
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	8
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	Co najmniej 2 realizowane zadania w roku

Wielkość wskaźnika (osiągnięta w 2024 r.) została ustalona na podstawie sprawozdania z realizacji rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi. W 2024 r. realizowano działania na rzecz osób starszych w ramach 8 zadań publicznych, powierzonych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego organizacjom pozarządowym. Realizowane działania miały na celu:

- zwiększenie samodzielności osób starszych i przeciwdziałanie zagrożeniu marginalizacją społeczną tej grupy;

- wsparcie aktywizacji seniorów w ramach działalności kół gospodyń wiejskich;
- zwiększenie udziału w życiu społecznym osób starszych poprzez inspirowanie lokalnych środowisk senioralnych do zakładania rad seniorów;
- stymulowanie aktywności społecznej i edukacyjnej seniorów w myśl koncepcji uczenia się przez całe życie;
- wsparcie samodzielności i aktywności seniorów poprzez lokalne inicjatywy społeczne finansowane na podstawie tzw. „bonów społecznych”;
- wsparcie seniorów, służące ochronie ich zdrowia psychicznego w formie oddziaływań profilaktycznych m.in. poprzez zorganizowanie spotkań indywidualnych i grup wsparcia, warsztatów, porad psychologicznych i wsparcia w formie telefonu zaufania;
- dotarcie do osób wykluczonych z życia społecznego i umożliwienie im bezpośredniego odbioru sztuki dostosowanej do ich potrzeb, wieku i możliwości tego odbioru (zadanie publiczne pn. Organizacja koncertów dla seniorów oraz koncertów charytatywnych na terenie Mazowsza, wybrane do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego Województwa Mazowieckiego);
- integrację środowiska senioralnego, powrót do aktywności, poprawę samopoczucia oraz kondycji fizycznej i psychicznej osób starszych (zadanie publiczne pn. Święto Seniorów Powiatu Grójeckiego, wybrane do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego Województwa Mazowieckiego).

Wartość wskaźnika przekroczyła w 2024 r. wartość bazową oraz minimalną wartość, która została ustalona dla wskaźnika docelowego.

Realizacja **celu priorytetowego 1**, dotyczącego **poprawy jakości życia osób starszych, zarówno aktywnych jak i wymagających wsparcia i opieki**, poprzez utrzymanie ich samodzielności, w większości przebiega pomyślnie:

- zwiększa się liczba działań aktywizujących seniorów społecznie poprzez działalność klubów i miejsc spotkań dla seniorów;
- propagowaniu zdrowego stylu życia osób starszych służą liczne programy polityki zdrowotnej oraz działania z zakresu zdrowia publicznego, z których korzystać mogą mazowieccy seniorzy;
- rozwijane są różnego rodzaju formy edukacji seniorów dzięki działalności uniwersytetów trzeciego wieku oraz organizacji pozarządowych;
- kształtowaniu przestrzeni publicznej przyjaznej seniorom sprzyja realizacja zadań publicznych z zakresu polityki senioralnej powierzonych w otwartych konkursach ofert podmiotom zewnętrznym.

Pewne trudności dostrzega się w zakresie działań aktywizujących seniorów zawodowo, z uwagi na mniejsze zainteresowanie pracodawców dofinansowaniem wynagrodzenia

za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 60 roku życia, na które wpływ może mieć pośrednio bierność zawodowa seniorów, w związku z nabyciem prawa do emerytury, chorobą lub niepełnosprawnością.

CEL PRIORYTETOWY II: Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług realizowanych na rzecz seniorów oraz ich opiekunów

Cel szczegółowy CS5: Zwiększenie zakresu i dostępności środowiskowych usług społecznych.

Tabela 5. Wskaźnik nr 5 przypisany do Celu szczegółowego CS5.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	1. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych 2. Liczba OPS realizujących usługi opiekuńcze
Źródło	Ocena zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej województwa mazowieckiego za 2024 rok
Wielkość bazowa w 2021 r.	1. 14 531 2. 285
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	1. 14 652 2. 282
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	1. 18 500 2. 331

Wielkości wskaźników zostały ustalone na podstawie danych pochodzących z Oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej województwa mazowieckiego za 2024 r. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w gminach w 2024 r. wzrosła o 121 osób w stosunku do wartości bazowej. Zmienna na poziomie 14 652 osób objętych usługami opiekuńczymi jest znacząco niższa od wartości docelowej. Poziom wskaźnika w 2024 r. zwiększył się w stosunku do wartości bazowej, pomimo zmniejszenia się w 2024 r. liczby OPS realizujących usługi opiekuńcze o trzy.

Na podstawie danych uzyskanych w ramach corocznego procesu monitorowania realizacji Programu, od 2022 r. obserwuje się wzrost wartości wskaźnika dotyczącego liczby osób korzystających z usług opiekuńczych. Przypuszczać można, że pozytywny wpływ na wartości wskaźnika osiągnane w kolejnych latach mieć będzie uruchomienie wsparcia (m.in. w postaci usług opiekuńczych) w ramach projektu pn. „Zwiększenie samodzielności seniorów w miejscu ich zamieszkania”, finansowanego ze środków europejskich (FEM 2021–2027). Jednak obserwowane tempo wzrostu zmiennej sugeruje, że zaplanowana na poziomie 18 500 osób wartość docelowa nie zostanie osiągnięta. Proponuje się zatem urealnienie wskazanej w Programie wartości docelowej wskaźnika do poziomu nie mniejszego niż 15 000 osób. Wskaźnik dotyczący liczby OPS realizujących usługi opiekuńcze wykazywał do 2023 r. nieznaczny trend rosnący (wartość zmiennej w 2022 r. – 286 ośrodków, w 2023 r. – 288 ośrodków). Natomiast w roku 2024 odnotowano spadek

wartości zmiennej do poziomu 282 ośrodków. W związku z powyższym osiągnięcie wskaźnika docelowego może być zagrożone. Pożądanym jest jednak, aby usługi opiekuńcze były zapewniane w każdym z 331 ośrodków funkcjonujących na Mazowszu. Proponuje się zatem utrzymanie wskaźnika docelowego na dotychczas ustalonym poziomie.

Cel szczegółowy CS6: Zwiększenie dostępu do usług opieki całodobowej oraz placówek półstacjonarnych i dziennych.

Tabela 6. Wskaźnik nr 6 przypisany do Celu szczegółowego CS6.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	Liczba domów pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku Liczba dziennych domów pomocy Liczba mieszkań treningowych i wspomaganych ²
Źródło	Ocena zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej województwa mazowieckiego za 2024 rok
Wielkość bazowa w 2021 r.	1. 34 2. 54 3. 51
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	1. 35 2. 62 3. 81
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	1. 35 2. 60 3. 70

Wielkości wskaźników zostały ustalone na podstawie danych pochodzących z Oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej województwa mazowieckiego za 2024 r. Liczba domów pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku w 2024 r. wzrosła o jeden w porównaniu do roku bazowego i wynosi 35 domów. Zwiększyła się również liczba dziennych domów pomocy z 54 w 2021 r. do 62 w 2024 r. oraz liczba mieszkań treningowych i wspomaganych z 51 w 2021 r. do 81 w 2024 r. W przypadku wskaźników monitorujących realizację CS6 osiągnięcie zaplanowanych wartości docelowych nie jest zagrożone. Co więcej, pozytywny wpływ na kształtowanie się wartości wskaźnika „Liczba mieszkań treningowych i wspomaganych” może mieć fakt planowanego dofinansowania w ramach FEM 2021–2027 projektów w zakresie tworzenia i funkcjonowania mieszkań wspomaganych i mieszkań treningowych.

² W związku z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej z dnia 28 lipca 2023 r., którą m.in. przekształcono mieszkalnictwo chronione w mieszkania treningowe oraz mieszkania wspomagane, zmianie uległa stosowana dotychczas terminologia.

Na Mazowszu zwiększa się dostęp do usług zapewnianych osobom starszym w ramach funkcjonujących domów pomocy społecznej, dziennych domów pomocy oraz mieszkań treningowych i wspomaganych.

Cel szczegółowy CS7: Rozwijanie programów wsparcia dla seniorów z wykorzystaniem technik teleinformatycznych.

Tabela 7. Wskaźnik nr 7 przypisany do Celu szczegółowego CS7.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	Liczba gmin realizujących teleopiekę w makroregionie
Źródło	Dane własne MCPS na podstawie sprawozdania jednorazowego w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS
Wielkość bazowa w 2021 r.	28
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	79
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	Wzrost do poziomu nie mniejszego niż 40

Wielkość wskaźnika (osiągnięta w 2024 r.) została ustalona na podstawie sprawozdania jednorazowego przeprowadzonego w Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. W stosunku do 2021 r. można zaobserwować pozytywną zmianę w postaci wzrostu wartości bazowej o 51 gmin. Liczba gmin realizujących teleopiekę w makroregionie (79 gmin) przekroczyła w 2024 r. wartość tego wskaźnika planowaną do osiągnięcia w perspektywie do 2026 r. Teleopieka staje się zatem na Mazowszu coraz bardziej powszechną formą wsparcia osób starszych, dając im poczucie niezależności, bezpieczeństwo i szybką pomoc w sytuacjach zagrożenia życia.

Mimo, że wartości wskaźnika obserwowane od 2022 r. kształtują się na poziomie wyższym niż zaplanowana wartość docelowa, trudno przewidzieć tendencję tej zmiennej. Z obserwacji uzyskanych podczas dotychczasowych monitoringów Programu wynika, że do roku 2023 liczba gmin realizujących teleopiekę systematycznie wzrastała (do poziomu 105 gmin w 2023 r.), natomiast w 2024 r. odnotowano zmniejszenie zainteresowania gmin tą formą świadczenia usług opiekuńczych (79 gmin realizujących teleopiekę).

Cel szczegółowy CS8: Wspieranie opiekunów nieformalnych osób starszych.

Tabela 8. Wskaźnik nr 8 przypisany do Celu szczegółowego CS8.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	Liczba osób objętych opieką wytchnieniową
Źródło	Dane własne MCPS na podstawie sprawozdania jednorazowego w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS
Wielkość bazowa w 2021 r.	884

Wyszczególnienie	Opis
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	1 950
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	1 000

Wielkość wskaźnika (osiągnięta w 2024 r.) została ustalona na podstawie sprawozdania jednorazowego przeprowadzonego w Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. W 2024 r. liczba osób objętych opieką wytchnieniową wzrosła o 1 066 osób w porównaniu do liczby 884 osób objętych tą formą wsparcia w 2021 r. Zmienna na poziomie 1 950 osób jest wyższa od wartości docelowej (tj. 1 000 osób do 2026 r). W województwie mazowieckim coraz więcej opiekunów nieformalnych osób starszych może liczyć na wsparcie w pełnieniu tej funkcji i chwilę wytchnienia od obowiązków opiekuńczych.

Pomyślnej realizacji **celu priorytetowego 2 Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług realizowanych na rzecz seniorów oraz ich opiekunów** sprzyjają:

- zwiększająca się dostępność środowiskowych usług społecznych, znajdująca odzwierciedlenie w rosnącej liczbie osób, którym zapewniane są usługi opiekuńcze;
- szerszy dostęp do usług opieki całodobowej oraz placówek półstacjonarnych i dziennych, oferowanych w domach pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku, dziennych domach pomocy oraz mieszkaniach treningowych i wspomaganych;
- zwiększające się wsparcie opiekunów nieformalnych osób starszych dzięki zapewnieniu opieki wytchnieniowej coraz większej liczbie osób;
- upowszechnianie programów wsparcia dla seniorów z wykorzystaniem technik teleinformatycznych.

CEL PRIORYTETOWY III: Wspieranie procesu deinstytucjonalizacji, poprawa koordynacji działań na rzecz seniorów na Mazowszu oraz rozwój kompetencji pracowników instytucji pomocy społecznej

Cel szczegółowy CS9: Zwiększenie udziału seniorów w tworzeniu i realizacji polityki senioralnej.

Tabela 9. Wskaźnik nr 9 przypisany do Celu szczegółowego CS9.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	Liczba rad seniorów na Mazowszu
Źródło	Dane własne MCPS na podstawie sprawozdania jednorazowego w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS
Wielkość bazowa w 2021 r.	49
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	76
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	55

Wejście w życie 11 kwietnia 2023 r. ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa, dało organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego szerszą kompetencję w zakresie tworzenia rad seniorów. Zgodnie z aktualnym stanem prawnym rada gminy, powiatu czy sejmik województwa może utworzyć radę seniorów z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych środowisk. Przed nowelizacją ww. ustaw rady seniorów, jako ciała o charakterze doradczym, reprezentujące środowiska osób starszych, można było tworzyć wyłącznie na podstawowym poziomie samorządu, tj. na poziomie gminy, i taki stan prawny znalazł odzwierciedlenie w opracowanym w 2022 r. Programie. W związku z powyższym niezbędna jest zmiana w Programie nazwy wskaźnika „Liczba gminnych rad seniorów na Mazowszu” na „Liczba rad seniorów na Mazowszu” oraz uwzględnienie w zapisach Programu zmiany stanu prawnego w zakresie wynikającym z nowelizacji ww. ustaw ustrojowych. W tabeli 9 niniejszego dokumentu skorygowano nazwę wskaźnika i wskazano łączną liczbę rad seniorów działających w 2024 r. na Mazowszu (rady gminne, powiatowe oraz Rada Seniorów Województwa Mazowieckiego I kadencji).

Wielkość wskaźnika (osiągnięta w 2024 r.) została ustalona na podstawie sprawozdania jednorazowego przeprowadzonego w Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Zmienna na poziomie 76 rad seniorów w 2024 r. jest wyższa od wartości bazowej o 27 i przekroczyła wartość docelową wskaźnika. Zwiększa się aktywność obywatelska osób starszych i coraz

więcej samorządów dostrzega potrzebę partycypacji seniorów w procesach decyzyjnych. Szczególnego znaczenia nabiera zaangażowanie tej grupy społecznej w konsultowanie działań kierowanych do seniorów na poziomie gminy, powiatu i województwa oraz w tworzenie polityk na ich rzecz.

Z uwagi na rosnącą z roku na rok liczbę rad seniorów, przekraczającą zaplanowaną na poziomie 55 rad wartość docelową (do 2026 r.) proponuje się dokonanie w Programie aktualizacji wielkości wskaźnika docelowego do poziomu 85 rad.

Pozytywny wpływ na poziom osiągnięcia wskaźnika „Liczba rad seniorów na Mazowszu” mają działania podejmowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, takie jak np. powierzenie realizacji zadania wieloletniego³ pn. „Partycypacja seniorów w życiu społecznym” organizacji pozarządowej, wybranej w ramach otwartego konkursu ofert. W trakcie realizacji zadania podejmowane są działania motywujące i aktywizujące lokalne środowiska seniorów do uczestnictwa w życiu publicznym, w tym w szczególności do zakładania rad seniorów. W ramach zadania prowadzone jest doradztwo prawne i księgowo, mające na celu wzmocnienie organizacyjnie i merytorycznie poszczególnych rad seniorów (tych już działających, jak i nowopowstałych). Organizowane są również szkolenia i warsztaty tematyczne w podregionach z zakresu tworzenia i prowadzenia rady seniorów. W celu m.in. popularyzowania aktywności osób starszych i wyjaśnienia znaczenia działalności rad seniorów wśród starszych mieszkańców Mazowsza, w 2024 r. odbył się Konwent Rad Seniorów. Zrealizowane działania przyczyniły się do powołania na Mazowszu 5 rad seniorów w roku 2024, co ma istotny wpływ na aktywność lokalnych środowisk senioralnych. W związku z realizacją działań nastąpił wzrost liczby seniorów, którzy aktywnie uczestniczą w procesie funkcjonowania rad seniorów na Mazowszu.

Jednocześnie w 2024 r. Departament kontynuował realizację Samorządowego Instrumentu Wsparcia Inicjatyw Rad Seniorów „Mazowsze dla Seniorów 2024” (dalej: „Instrument”). Celem Instrumentu jest aktywizacja osób starszych, zapobieganie ich wykluczeniu oraz poprawa jakości życia mieszkańców regionu w wieku senioralnym. Zadanie polega na udzieleniu powiatom, gminom, miastom na prawach powiatu z terenu województwa mazowieckiego oraz dzielnicom m.st. Warszawy pomocy finansowej przeznaczonej na realizację własnych zadań bieżących ww. jednostek samorządu terytorialnego, będących inicjatywą rad seniorów, co stanowi realne wsparcie działań na rzecz seniorów na poziomie lokalnym. Liczba złożonych wniosków w edycji 2024 wyniosła 76. Spośród tych wniosków 70 uzyskało dofinansowanie. Łączna suma środków wydatkowanych na realizację zadania w 2024 r. wyniosła 2 339 003,44 zł. Samorządy gminne zostały zmotywowane do podejmowania aktywności poprzez tworzenie gminnych rad seniorów oraz włączanie seniorów w proces decyzyjny na szczeblu lokalnym.

---

³ zadanie realizowane w latach 2024–2026

Cel szczegółowy CS10: Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług zorientowanych na pomoc seniorom.

Tabela 10. Wskaźnik nr 10 przypisany do Celu szczegółowego CS10.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	1. Liczba CUS w makroregionie 2. Liczba DOM w makroregionie
Źródło	1. Dane własne MCPS na podstawie sprawozdania jednorazowego w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS 2. Dane własne Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM
Wielkość bazowa w 2021 r.	1. 10 2. 0
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	1. 12 2. 22
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	1. 30 2. 5

Wielkość pierwszego ze wskaźników wyszczególnionych w tabeli 10 (osiągnięta w 2024 r.) została ustalona na podstawie sprawozdania jednorazowego przeprowadzonego w Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Liczba CUS działających w makroregionie w 2024 r. zwiększyła się o 2 w porównaniu do roku bazowego. Wskaźnik ten będzie na bieżąco monitorowany, ponieważ w ramach projektu koordynacyjnego MCPS finansowanego ze środków programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027, zostało zaplanowane wsparcie szkoleniowo-doradcze dla CUS, zarówno istniejących, jak i tych, które będą powstawać. Natomiast w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021–2027 wspierany będzie rozwój usług społecznych realizowanych m.in. przez CUS.

Drugim wskaźnikiem służącym monitorowaniu procesu deinstytucjonalizacji usług zorientowanych na pomoc seniorom jest wskaźnik dotyczący liczby DOM w makroregionie. W związku z rozpoczęciem od 1 kwietnia 2023 r. realizacji przez Departament Programu Wsparcia Domów Opieki Medycznej, wartość ww. wskaźnika w 2024 r. wzrosła w porównaniu do wartości bazowej. Z informacji przekazanych przez Departament wynika, że w 2024 r. na Mazowszu funkcjonowały 22 domy opieki medycznej. Zakładana do osiągnięcia do 2026 r. wartość docelowa wskaźnika została przekroczona. Ponadto, planowana jest kontynuacja finansowania wsparcia dla osób starszych z zespołami otępiennymi i ich opiekunów faktycznych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza na lata 2021–2027.

Deinstytucjonalizacja usług zorientowanych na pomoc seniorom to proces długotrwały, a efekty podejmowanych działań związanych z przechodzeniem od opieki o charakterze instytucjonalnym do opieki świadczonej w społeczności lokalnej widoczne będą w perspektywie wieloletniej.

Cel szczegółowy CS11: Poprawa koordynacji realizacji polityki senioralnej w województwie.

Tabela 11. Wskaźnik nr 11 przypisany do Celu szczegółowego CS11.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	Liczba uczestników wydarzeń organizowanych przez samorząd województwa
Źródło	Dane własne MCPS oraz Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM
Wielkość bazowa w 2021 r.	440
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	648
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	500

Wielkość wskaźnika została ustalona na podstawie danych własnych MCPS – liczby uczestników IX Sejmiku Senioralnego Województwa Mazowieckiego (dalej: „Sejmik”), V Przeglądu Artystycznego Twórczości Osób Starszych (dalej: „Przegląd”), dwóch konferencji w subregionie radomskim i siedleckim, dotyczących tematyki wolontariatu opiekuńczego. Ponadto, wartość wskaźnika osiągnięta w 2024 r. uwzględnia liczbę uczestników dwóch wydarzeń, zorganizowanych przez Departament, podczas których przedstawiono projekty jakie realizował Samorząd Województwa Mazowieckiego na rzecz osób starszych, zaprezentowano sposoby aplikowania o środki samorządowe i unijne dedykowane seniorom, jak również podpisano umowy w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Rad Seniorów „Mazowsze dla Seniorów 2024”.

W 2024 r. w ww. wydarzeniach organizowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, skierowanych w szczególności do seniorów, uczestniczyło 648 osób (w tym: 98 osób – Sejmik, 305 osób – Przegląd, 105 osób – konferencje regionalne, 140 osób – dwa wydarzenia zorganizowane przez Departament). Zrealizowana w 2024 r. wartość wskaźnika jest wyższa o 208 od wartości bazowej. Liczba uczestników wydarzeń zorganizowanych przez samorząd województwa w 2024 r. przekroczyła planowaną do osiągnięcia do 2026 r. wartość docelową wskaźnika. Organizowane wydarzenia cieszą się dużym zainteresowaniem seniorów i są okazją do integracji, wymiany doświadczeń i zapoznania przedstawicieli środowisk senioralnych z wybranymi działaniami Samorządu Województwa Mazowieckiego, służącymi realizacji celów Programu. Odnotowane w latach 2023 i 2024 wartości zmiennej, dotyczącej liczby uczestników wydarzeń organizowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego (odpowiednio – 684 osoby i 648 osób), przekraczają wartość docelową ustaloną na poziomie 500 uczestników. Powyższe wskazuje

na potrzebę aktualizacji w Programie wartości docelowej ww. wskaźnika. Uwzględniając fluktuacje wartości omawianej zmiennej proponuje się zaktualizowanie wartości docelowej wskaźnika do poziomu 600 uczestników. Ponadto proponuje się uaktualnienie w Programie źródła danych dla tego wskaźnika poprzez uwzględnienie – oprócz danych własnych MCPS – danych własnych Departamentu, rezygnując jednocześnie z wyszczególnienia jakich wydarzeń dotyczy wskaźnik.

Cel szczegółowy CS12: Rozwijanie kompetencji pracowników kadr pomocy społecznej i wolontariatu zaangażowanych w działania na rzecz seniorów.

Tabela 12. Wskaźnik nr 12 przypisany do Celu szczegółowego CS12.

Wyszczególnienie	Opis
Nazwa wskaźnika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba szkoleń dla pracowników kadr pomocy społecznej z zakresu polityki senioralnej 2. Liczba wolontariuszy współpracujących z OPS w makroregionie
Źródło	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dane własne MCPS na podstawie sprawozdania wewnętrznego 2. Dane własne MCPS na podstawie sprawozdania jednorazowego w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS
Wielkość bazowa w 2021 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 4 szkolenia 2. 2 493 wolontariuszy
Wielkość wskaźnika w 2024 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 10 szkoleń 2. 2 096 wolontariuszy
Wielkość wskaźnika do 2026 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co najmniej 3 szkolenia w roku 2. 3 000 wolontariuszy

Wielkość wskaźnika, dotyczącego liczby szkoleń dla pracowników kadr pomocy społecznej z zakresu polityki senioralnej zorganizowanych w 2024 r., została ustalona na podstawie danych własnych MCPS przekazanych przez Wydział Szkoleń Kadr Pomocy Społecznej. Liczba zrealizowanych szkoleń wzrosła o 6 w porównaniu do roku bazowego. Zmienna na poziomie 10 szkoleń przekracza wartość wskaźnika docelowego (tj. co najmniej 3 szkolenia w roku). Wskaźnik został osiągnięty poprzez realizację nw. szkoleń:

szkolenia jednodniowe stacjonarne:

- Kierowanie do domu pomocy społecznej/rozliczanie pobytu w DPS;
- Praca i komunikacja z osobą z zaburzeniami psychicznymi;
- Praca socjalna z osobami starszymi;
- Praca i komunikacja z trudnym klientem;

szkolenia jednodniowe on-line:

- Procedura umieszczenia osób w DPS, ZOL (za zgodą i bez zgody);
- Metody pracy i komunikacja z seniorem;
- Praca i komunikacja z trudnym klientem;

szkolenia dwudniowe stacjonarne:

- Przemoc domowa - rozpoznanie i interwencja. Praca z osobą doświadczającą przemocy;
- Wsparcie, opieka i aktywizacja osób starszych (w tym aktywizacja zawodowa). Klub seniora – praca, dokumentacja i aspekty prawne;
- Sposoby radzenia sobie z trudnym i agresywnym klientem. Ochrona zdrowia psychicznego pracowników pomocy społecznej.

W przypadku powyższego wskaźnika proponuje się zmianę w zakresie wskazanego w Programie źródła danych, tj. „Dane własne MCPS na podstawie sprawozdania jednorazowego w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS” na „Dane własne MCPS na podstawie sprawozdania wewnętrznego”.

Wielkość wskaźnika „Liczba wolontariuszy współpracujących z OPS w makroregionie” została określona na podstawie sprawozdania jednorazowego przeprowadzonego w Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. W 2024 r. z ośrodkami pomocy społecznej współpracowało na Mazowszu 2 096 wolontariuszy, a zatem o 397 osób mniej niż w 2021 r. Osiągnięta w 2024 r. wartość wskaźnika kształtuje się poniżej wartości bazowej – 2 493 wolontariuszy, jak i docelowej – 3 000 wolontariuszy. Zmniejszyła się zatem liczba osób skłonnych do świadczenia pomocy (w tym osobom starszym) w formie wolontariatu. Wartość bazowa ustalona została na podstawie danych za 2021 r., kiedy to zaangażowanie w działalność wolontariacką było wysokie w związku z trwającą pandemią COVID-19. W kolejnym roku wartość zmiennej znacząco wzrosła do poziomu 3 139 wolontariuszy. Powyższe w znacznej mierze było spowodowane rozpoczęciem działań wojennych w Ukrainie i napływem do Polski (w tym na teren województwa mazowieckiego) ukraińskich uchodźców, którym udzielane wsparcie instytucjonalne uzupełniane było przez licznych wolontariuszy. Od 2023 r. zmniejsza się liczba wolontariuszy współpracujących z OPS w makroregionie. Odnotowany spadek wartości zmiennej wskazuje na istnienie ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika do 2026 r. Uwzględniając spadkową tendencję wskaźnika proponuje się zaktualizowanie w Programie jego wartości docelowej do poziomu 2 000 wolontariuszy.

Realizację celu priorytetowego 3 Wspieranie procesu deinstytucjonalizacji, poprawa koordynacji działań na rzecz seniorów na Mazowszu oraz rozwój kompetencji pracowników instytucji pomocy społecznej można również ocenić pozytywnie:

- zwiększa się udział seniorów w tworzeniu i realizacji polityki senioralnej m.in. poprzez działalność rad seniorów, których liczba na Mazowszu z roku na rok wzrasta;
- deinstytucjonalizacji usług zorientowanych na pomoc seniorom sprzyja zwiększająca się liczba CUS i DOM w makroregionie;
- duże zainteresowanie udziałem w wydarzeniach organizowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego przyczynia się do poprawy koordynacji realizacji polityki senioralnej w województwie (podczas wydarzeń przedstawiciele środowisk senioralnych mają możliwość uzyskania informacji na temat działań Samorządu Województwa Mazowieckiego adresowanych do seniorów, omawiania tematów ważnych z punktu widzenia seniorów, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk);
- pracownicy kadr pomocy społecznej zaangażowani w działania na rzecz seniorów rozwijają swoje kompetencje dzięki szkoleniom organizowanym przez MCPS.

III. Wnioski i rekomendacje

Analiza wartości wskaźników dla poszczególnych celów szczegółowych Programu, osiągniętych w 2024 r. pokazuje, że na chwilę obecną nie jest zagrożone osiągnięcie wielkości docelowych dla większości z nich do 2026 r. Jedynie w przypadku wskaźników takich jak:

- Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych (CS5);
- Liczba OPS realizujących usługi opiekuńcze (CS5);
- Liczba CUS w makroregionie (CS10);
- Liczba wolontariuszy współpracujących z OPS w makroregionie (CS12)

istnieją obawy dotyczące osiągnięcia zaplanowanych wartości docelowych. Na podstawie dotychczasowych obserwacji trendu i tempa zmian ww. wskaźników, proponuje się dokonanie aktualizacji Programu w zakresie wartości docelowych tych zmiennych, z wyjątkiem wskaźników dotyczących liczby OPS realizujących usługi opiekuńcze oraz liczby CUS w makroregionie, dla których proponuje się utrzymanie wskaźników docelowych na dotychczas ustalonym poziomie.

W przypadku nw. wskaźników, których wartość docelowa została już przekroczona:

- Liczba programów polityki zdrowotnej oraz działań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do seniorów w województwie mazowieckim (CS2);
- Liczba rad seniorów na Mazowszu (CS9);
- Liczba uczestników wydarzeń organizowanych przez samorząd województwa (CS11);

zasadne jest zwiększenie ich wielkości docelowych, zaplanowanych w Programie do osiągnięcia do 2026 r. Na podstawie dokonanej analizy wskaźników realizacji celów Programu za 2024 r. rekomenduje się kontynuowanie w kolejnych latach działań takich jak:

- kierowanie dodatkowego wsparcia do organizacji pozarządowych w ramach konkursów ofert poprzez zwiększenie środków finansowych na realizację wybranych zadań publicznych adresowanych do osób starszych zamieszkujących w województwie mazowieckim;
- kontynuacja wielowymiarowości działań na rzecz poprawy jakości życia osób starszych w województwie mazowieckim w ramach zadań wieloletnich zleczanych organizacjom pozarządowym;
- tworzenie płaszczyzny wymiany informacji poprzez organizację sejmików, konferencji, wydarzeń z udziałem przedstawicieli środowisk senioralnych oraz przedstawicieli środowiska nauki;

- organizowanie szkoleń odpowiadających na potrzeby zgłaszane przez pracowników kadr pomocy społecznej, dotyczących wsparcia seniorów i realizacji usług na ich rzecz;
- wspieranie finansowe inicjatyw rad seniorów w ramach Instrumentu „Mazowsze dla Seniorów”;
- upowszechnianie dobrych praktyk z zakresu wolontariatu wśród seniorów i na rzecz seniorów, w tym wolontariatu opiekuńczego;
- wspieranie procesu deinstytucjonalizacji usług zorientowanych na pomoc seniorom z Mazowsza poprzez zwiększenie dostępności i poprawę jakości usług społecznych realizowanych na rzecz seniorów i ich opiekunów w miejscu zamieszkania oraz wsparcie szkoleniowo-doradcze dla CUS, przy wykorzystaniu środków finansowych pochodzących z funduszy europejskich.